

SYSMÄN KUNNAN PERUSOPETUKSEN OHJAUSSUUNNITELMA

2021

1. Ohjaussuunnitelma

Kunnallinen ohjaussuunnitelma selkeyttää ohjaustyön käytänteitä ja toimintamallien ydinkohtia. Se antaa tietoa ja tukea ohjaustyötä tekeville. Ohjaussuunnitelmassa kuvataan oppilaanohjauksen järjestämisen rakenteet, toimintatavat, työn ja vastuunjako sekä työskentely monialaisissa verkostoissa, joita tarvitaan ohjauksen tavoitteiden toteuttamiseksi. Suunnitelmassa kuvataan myös kodin ja koulun välinen yhteistyö ohjauksessa, tehostetun henkilökohtaisen oppilaanohjauksen prosessit, jatko-ohjaus perusopetuksen jälkeisiin opintoihin, työelämäyhteistyö sekä järjestelyt oppilaiden työelämään tutustumisesta eli TET:sta.

Ohjaussuunnitelma on tarkoitettu oppilaanohjaajien lisäksi muulle koulunhenkilökunnalle ja opetuksen järjestäjälle sekä oppilashuollolle, huoltajille ja ohjaukseen liittyville monialaisten tiimien toimijoille. Ohjaussuunnitelman päivitystä työtetään yhdessä eri tahojen kanssa oppilaanohjaajan johdolla ja ohjaussuunnitelmaa arvioidaan vuosittain johtoryhmässä keväisin ja tehdään tarvittavat muutokset.

2. Ohjauksen järjestämisen rakenteet ja toimintatavat

Ohjaus muodostaa koko perusopetuksen jälkeisiin opintoihin ulottuvan jatkumon. Se on jatkuvaa, vuorovaikutteista ja tavoitteellista toimintaa. Tavoitteena on oppimisen, kehityksen ja kasvun tukeminen. Ohjaustyöhön osallistuvat kaikki oppilaan opinto-polkuun ja nivelvaiheisiin liittyvät toimijat. Ohjauksen tavoitteena on tukea oppilaan opiskelua, kasvua ja kehitystä ja antaa valmiuksia jatko-opintoihin ja työelämään siirtymiseen.

Ohjauksessa huomioidaan jokaisen oppilaan yksilölliset lähtökohdat ja tarpeet. Ohjausta eriytetään ottamalla huomioon oppilaiden henkilökohtaiset tavoitteet, kokemukset, harrastukset, kiinnostuksen kohteet, osaamisalueet sekä elämäntilanteeseen vaikuttavat tekijät. Ohjauksen avulla tuetaan oppilasta arvioimaan omaa oppimistaan ja toimintaansa, mikä edistää oppilaan opiskelunvalmiuksien kehittymistä sekä opintojen sujumista. Ohjauksella tuetaan oppilasta oman elämän, koulutuksen ja uranvalintoihin liittyvissä päätöksissä.

Ohjaus tukee suunnitelmallisesta tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämistä. Ohjaus vahvistaa oppilaan luottamusta omiin tasavertaisiin mahdollisuuksiinsa koulutuksessa ja työelämässä.

2.1. Ohjaus alaluokilla

Alaluokilla ohjaus on osa opetusta ja koulun toimintaa ja siitä vastaa luokanopettaja yhdessä muiden opettajien kanssa. Koulunkäynninohjaajien ohjauksellinen tuki on myös saatavilla. Oppimisen ja opiskelun ohjaus ja oppilaan henkilökohtaisen kasvun ja kehityksen tukeminen on tavoitteena. Oppilaita ohjataan omien tavoitteiden asettamisessa. Ohjaus kannustaa oppilasta oppimaan oppimisen taitoja. Vuorovaikutustaitojen harjoitteluun ja ryhmässä toimimiseen kiinnitetään huomiota. Ohjauksessa tuetaan oppilasta tunnistamaan ja arvostamaan omia ja toisten vahvuuksia, kykyjä ja taitoja. Oppilasta tuetaan elämänhallintataitojen vahvistamisessa ja kannustetaan osallistumaan ja vaikuttamaan asioihin omassa kouluyhteisössä ja lähipiirissä.

Työtapojen vaihtelu tukee ja ohjaa koko opetusryhmän ja jokaisen oppilaan oppimista. Opetuksessa käytetään eri ikäkausiin sekä erilaisiin oppimistilanteisiin soveltuvia työtapoja. Työtapojen ja arviointimenetelmien monipuolisuus antaa oppilaalle mahdollisuuden osoittaa osaamistaan eri tavoin. Työtapojen valinnassa kiinnitetään huomiota myös sukupuolittuneiden asenteiden ja käytänteiden tunnistamiseen ja muuttamiseen.

Oppimisympäristönä voivat oman kouluyhteisön ja lähiympäristön lisäksi toimia lähiseudun yritykset ja muut yhteistyötahot: tutustuminen lähiseudun ammatteihin, työpaikkoihin ja elinkeinoelämään. Tutustumisilla edistetään oppilaiden ammatillisen kiinnostuksen heräämistä.

2.2. Ohjaus yläluokilla

Ohjaus muodostaa koko perusopetuksen kestävän jatkumon ja yläluokilla jatketaan kasvun ja kehityksen tukemista, oppimisen ohjaamista ja ura- ja elämänsuunnittelun vahvistamista. Ohjaustyöhön osallistuvat kaikki oppilaan opintopolkuun ja nivelvaiheisiin liittyvät toimijat. Ohjauksen tavoitteena on tukea oppilaan opiskelua, kasvua ja kehitystä sekä antaa valmiuksia jatko-opintoihin ja työelämään siirtymiseen.

Ohjauksen osa-alueita ovat kasvun ja kehityksen tukeminen, oppimisen ja opiskelun ohjaus sekä ura- ja elämänsuunnittelun ohjaus (TET eli työelämään tutustuminen sekä jatko-opinnot ja ammatillinen suuntautuminen).

Ohjauksessa korostuu oppilaan itsetuntemuksen ja itseohjautuvuuden vahvistaminen ja resilienssin lisääminen koulunkäynnin eri vaiheissa ja valinnoissa, erityisesti nivelvaiheissa ja siirtymissä.

Itsetuntemus, ammattien ja työelämän tuntemus ja tieto sopivista jatko-opintovaihtoehdoista luovat pohjaa oppilaan tulevaisuuden suunnittelulle. Toteutustapoja ovat esim. vierailut oppilaitoksissa ja /tai työpaikoilla, asiantuntijavierailut, koulutuskokeilut ja Yrittäjävierailu 9.luokalla. Työelämään tutustumisjaksot eli TET toteutetaan vuosiluokilla 7-9.

Oppilaan omat ura- ja elämänsuunnittelutaidot kehittyvät ohjauksessa ja opetuksessa. Oppilaan opiskelua, urasuunnittelua ja jatko-opintovalintoja ja niihin hakeutumista pohditaan yhdessä oppilaan ja huoltajien kanssa. Jatko-opintoihin liittyvä ohjaus aloitetaan riittävän varhain esim. erilaisissa koulupalavereissa huoltajan kanssa.

Koulun vaihtuessa ja koulupolun siirtymävaiheissa oppilaanohjaaja osallistuu valmisteluun ja ohjaa oppilasta siirtymiseen liittyvissä asioissa.

Yläluokilla oppilaanohjausta toteutetaan luokkatunneilla, henkilökohtaisena ohjauksena sekä tarvittaessa pienryhmäohjauksena. Aineenopettajat ja erityisopettaja ohjaavat oppiaineiden sisältöjensä kautta.

2.3. Tehostettu henkilökohtainen oppilaanohjaus

Jokaisella oppilaalla on oikeus saada opetussuunnitelman mukaista oppilaanohjausta. Oppilaalla, joka tarvitsee perusopetuksen jälkeisiin jatko-opintoihin hakeutumiseen liittyvää tukea, on oikeus saada oppilaanohjauksen lisäksi tarpeidensa mukaista tehostettua henkilökohtaista oppilaanohjausta vuosiluokilla 8. ja 9,

Tehostetun henkilökohtaisen oppilaanohjauksen tarpeen arvioi ensisijaisesti oppilaanohjaaja. Ohjaus tulee aloittaa riittävän varhain yhteistyössä luokanvalvojan, oppilaanohjaajan, erityisopettajan kesken. Tehostettua ja erityistä tukea saavan oppilaan kanssa yhteistyö myös tarpeelliseksi katsotun moniammatillisen ryhmän kanssa on tärkeää.

Tehostetun henkilökohtaisen ohjauksen toimintamuodot ovat oppilaan tarpeidensa mukainen henkilökohtainen ja muu oppilaanohjaus (esim. pienryhmäohjausta). Painopisteenä on oppilaan jatko-opintovalmiuksien kehittäminen sekä ohjaaminen oppilaalle sopiviin jatko-opintoihin.

Tehostetussa henkilökohtaisessa oppilaanohjauksessa oppilaalle laaditaan henkilökohtainen jatko-opintosuunnitelma. Henkilökohtaiseen jatko-opintosuunnitelmaan kirjataan oppilaan vahvuuksia, sekä tavoitteita siirtymisestä perusopetuksen jälkeisiin opintoihin. Suunnittelussa huomioidaan oppilaan yksilölliset taipumukset, oppimisen ja opiskelun tuen tarve ja koulutuksen mahdollistamat työllisyysnäkökulmat. Oppilaalle ja hänen huoltajalleen tarjotaan mahdollisuuksia tutustua oppilasta kiinnostaviin jatko-opintomahdollisuuksiin. Oppilaalle ja huoltajalle annetaan tietoa oppimisen ja opiskelun tuen jatkumisen mahdollisuuksista perusopetuksen jälkeisissä opinnoissa sekä tarvittaessa muista tukimuodoista.

Oppilaan asettamia tavoitteita päivitetään suunnitelmallisesti mm. ohjauskeskusteluissa ja huoltajapalavereissa huomioiden oppilaan yksilölliset tarpeet ja lähtökohdat.

Tehostettua henkilökohtaista ohjausta ja tukea annettavan oppilaan ohjauksessa moniammatillinen ohjaus on tärkeää. Monialaisen yhteistyön merkitys korostuu erityisesti, jos tehostettua henkilökohtaista ohjausta ja tukea tarvitsevan oppilaalla on haasteita opintojen etenemisessä ja uhkana koulutuksen ulkopuolelle jääminen.

Saattaen vaihtaen -yhteistyö nivelvaiheen toimijoiden (toinen aste) kanssa on tärkeää. Tarvittavien tietojen siirtäminen vaatii monialaista yhteistyötä (oppilaan huoltaja, oppilaanohjaaja, erityisopettaja, kuraattori, terveydenhoitaja). Etsivä nuorisotyö tekee osaltaan myös saattaen vaihtoa yhteistyössä oppilaan ja hänen huoltajansa kanssa.

Päävastuu ja ohjauksen koordinointi on oppilaanohjaajalla. Luokanvalvojan vastuulla on oman luokkansa oppilaiden tuntemus ja yhteistyö kodin kanssa.

Oppilaanohjauksen tarkemmat sisällöt ja tavoitteet löytyvät opetussuunnitelmasta.

2.4. Jatko-ohjaus perusopetuksen jälkeisiin opintoihin

Oppivelvollisuuden laajentamisen tavoitteena on turvata jokaiselle oppilaalle elämässä ja yhteiskunnassa tarvittava osaaminen ja sivistys. Tavoitteena on myös edistää oppilaiden yhdenvertaisuutta itsensä kehittämisessä yksilön omien tarpeiden ja kiinnostuksen kohteiden mukaan. Tavoitteena on, että jokainen nuori suorittaa toisen asteen koulutuksen. Hakeutumiselvoite tarkoittaa, että oppivelvollisen on hakeuduttava ennen perusopetuksen viimeisen vuosiluokan päättymistä toisen asteen koulutukseen, nivelvaiheen koulutukseen tai muuhun oppivelvollisuuden piiriin kuuluvaan koulutukseen. Hakeutumiselvoite jatkuu niin kauan

kunnes oppivelvollinen saa koulutuspaikan. Perusopetuksen oppilaanohjaaja seuraa hakeutumiselvöityksen toteutumista yhdessä huoltajien kanssa.

Yhdeksännen luokan oppilas vaihtaa perusopetuksen jälkeisiin opintoihin saatetusti oman elämänsä aktiivisena toimijana. Nuoresta pidetään huolta koko hakeutumisvaiheen ajan saattaen vaihteen – periaatteella. Perusopetuksen päättyessä oppilas saa ohjeet, kuinka toimia yhteishaun tulosten julkistettua. Yhteishaun tulosten julkistamisen jälkeen oppilaanohjaaja seuraa Opintopolku.fi – portaalista oppilaiden jatko-opiskelupaikan saamista. Mikäli oppilas ei saa opiskelupaikkaa yhteishaussa, oppilaanohjaaja ohjaa hakemaan jatkuvassa haussa. Etsivä nuorisotyöntekijä on myös ohjauksen tukena.

Opetus- ja kulttuuriministeriön vuosittain päättämänä ajankohtana elokuussa, oppilaanohjaaja tarkistaa Valpas-järjestelmästä, että oppilas on aloittanut jatko-opinnoissaan. Mikäli oppivelvollinen ei ole aloittanut opintojaan seuraavassa koulupaikassaan, jatkaa oppilaanohjaaja työskentelyä oppivelvollisen ja hänen huoltajansa kanssa. Mikäli nuori on vielä kesän jälkeen ilman opiskelupaikkaa tai hän keskeyttää aloittamansa opinnot, huolehtii asuinkunta, että nuori saa ohjausta tai hänelle osoitetaan paikka nivelvaiheen koulutuksesta. Oppilaanohjaaja arvioi yhdessä nuoren ja hänen huoltajansa kanssa sopivan koulutuksen huomioiden erityisen tuen tarpeet. Asuinkunta voi osoittaa opiskelupaikan.

Perusopetuksen ohjaus- ja valvontavastuu päättyy vasta, kun oppilas on aloittanut opintonsa seuraavassa oppilaitoksessa. Pelkkä tieto opiskelupaikan vastaanottamisesta ei riitä valvontavastuun päättymiseen.

Oppivelvollisuuteen kuuluva perusopetuksen (”lasten perusopetus”) suorittaminen päättyy siihen, kun perusopetuksen oppimäärä on suoritettu tai viimeistään lukuvuoden kouluvuoden päättyessä sinä kalenterivuonna, jona oppilas täyttää 17 vuotta. (Perusopetuslaki 1216/2020 26§) Oppilaat, jotka eivät saavuta perusopetuksen päättötodistusta laissa säädetyssä ajassa, tulee ohjata tarkoituksenmukaisimpaan koulutukseen, esim. aikuisten perusopetukseen tai muuhun oppivelvollisuuskoulutukseen.

Huoltajan tulee huolehtia siitä, että nuori hakeutuu peruskoulun jälkeisiin opintoihin ja suorittaa oppivelvollisuuttaan 18-vuotiaaksi asti.

Jatko-opintojen ohjauksen työnjako on liitteenä.

3. Ohjauksen työn- ja vastuunjako

Kaikki opetus- ja ohjaushenkilöstöön kuuluvat osallistuvat ohjaustoimintaan. Ohjaustoiminta muodostaa koko perusopetuksen kestävä jatkumon. Eri toimijoiden yhteistyö erityisesti opiskeluun kuuluvissa siirtymä- ja nivelvaiheissa on keskeistä. Luokanopettajat huolehtivat koulunkäynnin kannalta oleellisen tiedon siirtämisestä tulevalle luokanopettajalle ja -valvojalle. Oppilaanohjaaja ja erityisopettaja yhdessä huolehtivat niveltiedon välittämisen perusopetuksesta toiselle asteelle. Oppilaanohjaajan tehtävänä on seurata perusopetuksen päättävien oppilaiden sijoittuminen sekä opintojen aloittaminen toisen asteen koulutuksessa.

Luokanopettajien ja aineenopettajien tehtävänä on oppilaiden persoonallisuuden kasvun, kehityksen ja osallisuuden tukeminen. Opettajat ohjaavat oppilasta oppiaineiden opiskelussa, mikä tukee oppilasta kehittämään oppimaan oppimisen taitoja ja oppimisen valmiuksia. Ohjauksen tavoitteena on ennaltaehkäistä opintoihin liittyvien ongelmien syntymistä. Erityisopettajat tekevät yhteistyötä oppilaanohjaajan kanssa koko kouluajan, mutta erityisesti opintopolun nivelvaiheisiin liittyvissä asioissa.

Ohjaustyöhön osallistuvat tarvittaessa myös koulukuraattori, koulupsykologi ja kouluterveydenhoitaja omien toimenkuviansa mukaisesti. Koulunkäynninohjaajat tukevat opettajia oppilaiden ohjaustyössä. Oppilaan huoltajan tehtävä on tukea lapsen ja nuoren koulunkäyntiä.

Eri toimijoiden ohjaukselliset tehtävät

Rehtori, koulunjohtaja

- järjestää riittävät ja kohdenneet resurssit onnistuneelle ohjaukselle siten, että oppilaalla on mahdollisuus saada riittävästi monipuolista ja jatkuvaa ohjausta tarpeensa mukaan koko opintojen ajan
- arvioinnin kehittäminen tukemaan ohjausta, hallinnolliset päätökset (esim. koulun vaihto, oppilaaksi otto, todistukset)
- tukee oppilaanohjaajaa ja muita ohjauksen kannalta keskeisiä toimijoita
- alueelliseen yhteistyöhön osallistumisen tukeminen (esim. nivelvaiheyhteistyö)
- oppilaanohjaajan ammattitaidon ylläpitämisen mahdollistaminen
- oppilashuoltoryhmän jäsen

Koulusihteeri

- hallinnon asiantuntija (Wilma, Priimus, Opintopolku, Koski, Valpas)
- hallinnolliset tunnukset

Luokanopettaja /aineenopettaja

- perehdyttää oppilaat koulun käytänteisiin
- toimii luokan lähiohjaajana ja opiskelun motivoijana
- huolehtii luokan kokonaishyvinvoinnista sekä tukee ryhädynamiikan muodostumista
- huomioi opetuksessa ja arvioinnissa erilaiset oppijat
- seuraa oppilaiden opintojen etenemistä ja hyvinvointia yhdessä huoltajien kanssa, ohjaa oppilasta tarvittaessa henkilökohtaisesti
- tukee ja ohjaa koululaiseksi kasvamista, oppimaan oppimisessa sekä sosiaalisissa taidoissa
- tuntee oman oppiaineensa opiskelutekniikat sekä ohjaa oppimaan oppimisen taitoja omassa oppiaineessaan
- kertoo oppilaille oman oppiaineensa näkökulmasta jatkokoulutusmahdollisuuksista, työelämästä ja sen tarpeista

Koulunkäynninohjaajat

- auttaa ja tukee oppilaita koulunkäynnissä ja tukee oppilaan itsenäistymistä ja oppimisprosessia
- toimii yhteistyössä luokanopettajien, aineenopettajien ja luokanvalvojen kanssa

Erityisopettaja

- yhteistyössä luokanopettajan ja aineenopettajan kanssa tunnistaa tukea tarvitsevat oppilaat
- tukee opettajia löytämään monipuolisia opiskelumenetelmiä sekä auttaa oppilaita löytämään omat opiskelutavat
- osallistuu harkintaan perustuvaan hakuun yhdessä muiden toimijoiden kanssa ja antaa harkintaan perustuvan haun lausunnon yhteishakua varten
- huolehtii ”saattaen vaihtaan” -tiedonsiirrosta jatko-opintoihin siirryttäessä yhteistyössä oppilaanohjaajan kanssa
- oppilashuoltoryhmän jäsen

Luokanvalvoja

- toimii luokan lähiohjaajana ja opiskelun motivoijana
- huolehtii luokan kokonaishyvinvoinnista sekä tukee ryhädynamiikan muodostumista
- seuraa oppilaiden opintojen etenemistä ja hyvinvointia yhdessä huoltajien kanssa (esim. poissaolot), ohjaa tarvittaessa henkilökohtaisesti

- ohjaa tarvittaessa tuen piiriin (esim. kouluterveydenhoitaja, -psykologi, -kuraattori)

Oppilaanohjaaja 7.-9.luokalla

- ohjauksen asiantuntija
- suunnittelee ja koordinoi ohjausta koulun sisällä
- arvioi oppilaan tehostetun henkilökohtaisen ohjauksen tarpeen oppilaanohjauksen sisältöjen ja tavoitteiden näkökulmasta
- laatii henkilökohtaisen opintosuunnitelman tehostettua tukea tarvitsevan oppilaan kanssa
- pitää luokkamuotoista ohjausta opetussuunnitelmasisältöjen mukaisesti
- ohjaa jatko-opintoihin hakeutumista ja uranvalintaa, huolehtii hakeutumisvelvollisuuden täyttymisestä 9.luokan keväällä
- tutustuttaa oppilaita työelämään, koordinoi TET-jaksot ja mahdolliset yritysvierailut
- tiedottaa ohjauksellisista asioista, huoltajan kuuleminen sekä hakuun valmistautuminen ja määräajoista muistuttaminen
- ylläpitää vuorovaikutusta ohjauksen asioista sähköisten järjestelmien kautta
- osallistuu huoltajille järjestettäviin tilaisuuksiin / palavereihin ohjauksen asiantuntijan roolissa
- osallistuu yhteisölliseen ja yksilölliseen oppilashuoltotyöhön ohjauksen pedagogisena asiantuntijana
- ylläpitää ammattitaitoa osallistumalla oppilaanohjaajille suunnattuihin tilaisuuksiin ja koulutuksiin
- tekee yhteistyötä lähikuntien peruskoulujen, toisen asteen, yritysten, elinkeinoelämän ja muiden ohjauksen tahojen kanssa
- seuraa 9.luokan päättäneiden oppilaiden jatko-opintojen opiskelupaikan vastaanottamisen ja aloittamisen Valpas-järjestelmästä
- vuoden aikana niiden 17-vuotta täyttävien oppilaiden, jotka eivät saa päättötodistusta lukuvuoden loppuun mennessä, ohjaaminen aikuisten perusopetukseen tai muuhun soveltuvaan koulutukseen
- oppilashuoltoryhmän jäsen

Kouluterveydenhoitaja

- auttaa ja tukee oppilaita ymmärtämään terveiden elämäntapojen merkityksen opiskelun sujumisessa ja elämän hallinnassa

- kertoo oppilaalle tarvittaessa ammatinvalintaa rajoittavista sairauksista
- oppilashuoltoryhmän jäsen

Koulukuraattori

- tukee oppilaan kokonaisvaltaista hyvinvointia ja motivaatiota opiskeluun
- tukee oppilasta tämän itsenäistymiseen, kasvun ja elämänsuunnitteluun liittyvissä asioissa
- tukee luokkahyvinvointia ja oppilaiden ryhmäytymistä
- antaa tarvittaessa harkintaan perustuvan haun lausunnon yhteishakua varten
- tekee yhteistyötä huoltajien kanssa
- oppilashuoltoryhmän jäsen

Koulupsykologi

- auttaa oppilasta elämäntilanteeseen ja opiskeluun liittyvissä pulmissa
- tekee tarvittavat oppimiseen liittyvät arvioinnit ja lausunnot
- oppilashuoltoryhmän jäsen

4. Ohjausyhteistyö kodin kanssa

Kodin ja koulun välistä yhteistyötä tehdään monin eri tavoin perusopetuksen alusta asti. Yhtenä yhteistyön tavoitteena on oppilaan oman vastuullisuuden ja itsenäisyyden vahvistaminen. Oppilaanohjauksella tuetaan oppilasta tekemään opiskeluun ja jatko-opintoihin liittyviä valintoja ja näkemään niiden merkitys tulevan opiskelun kannalta. Huoltajille järjestetään mahdollisuuksia keskustella oppilaan opiskeluun ja valintoihin liittyvistä kysymyksistä. Yhteydenpitovälineenä Wilma antaa kattavan kuvan oppilaan koulunkäynnistä ja opintomenestyksestä. Luokanopettajat ja luokanvalvojat pitävät tarvittaessa keskusteluja ja järjestävät kotiväentilaisuuksia.

Yhteistyö korostuu erityisesti nivelvaiheessa oppilaan siirtyessä alaluokilta yläluokille sekä perusopetuksen nivelvaiheessa. Huoltajilla on mahdollisuus halutessaan tavata oppilaanohjaajaa erityisesti jatkokoulutukseen liittyvissä asioissa.

Huoltajan tulee huolehtia siitä, että nuori hakeutuu perusopetuksen jälkeisiin opintoihin ja suorittaa oppivelvollisuuttaan 18-vuotiaaksi asti.

5. Ohjausyhdistyö työelämän kanssa

Työelämään tutustumisen tavoitteena on, että oppilaat voivat laajentaa käsitystään työelämästä. Oppimisympäristöinä voivat toimia kotiseudun ja lähiseudun yritykset ja muut yhteistyötahot. Työelämään tutustumisella on tärkeä osuus oppilaan jatko-opintoja ja uravalintaa ajatellen. Opiskelumotivaatioon voi vaikuttaa, että oppilas ymmärtää koulussa oppimiensa taitojen ja taitojen merkityksen tulevaisuudessa.

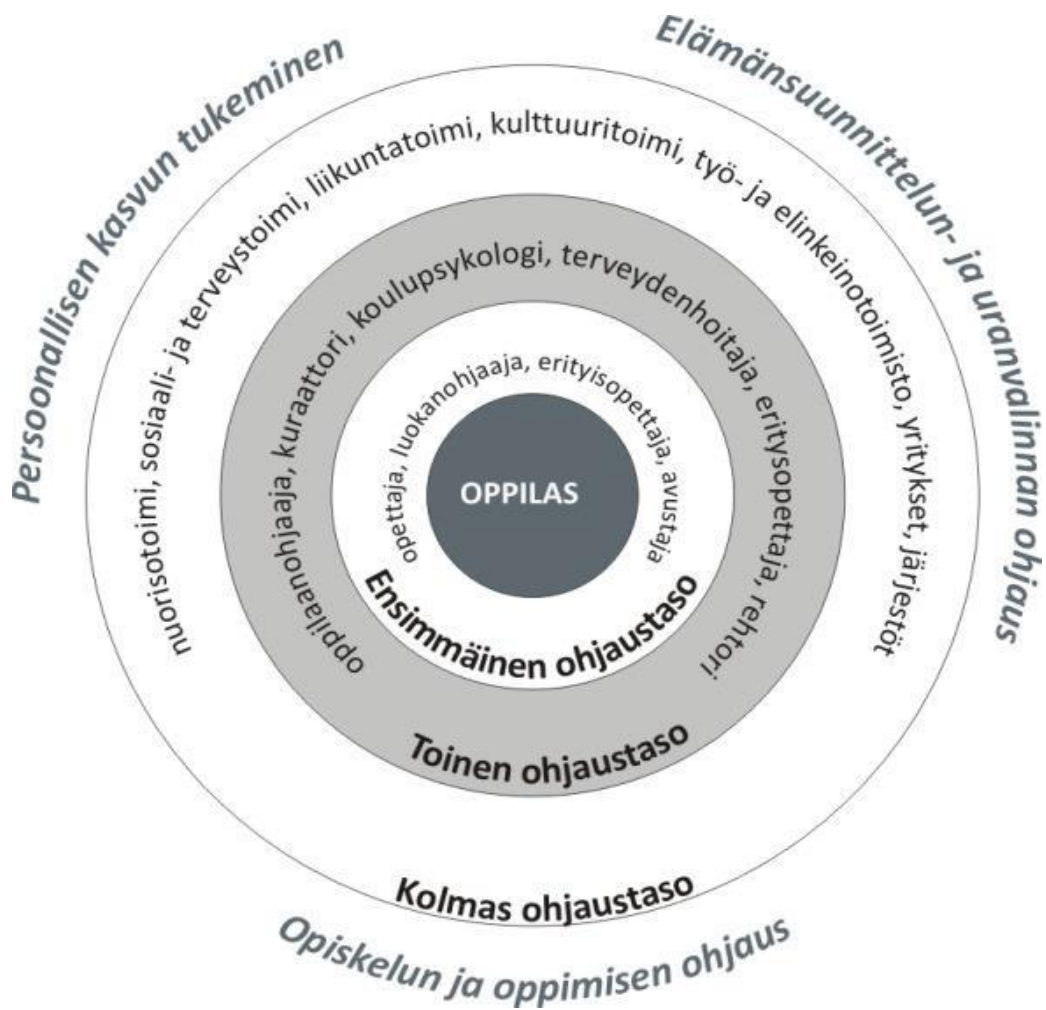
5.1. Työelämään tutustuminen

Työelämään tutustutaan sekä koulussa että koulun ulkopuolella. Alaluokilla oppilaat tutustuvat luokan ja koulun sisäisiin tehtäviin ja oppilaan lähipiiriin ammatteihin. Yläluokilla järjestetään työelämään tutustumisen (TET) jaksoja. 7.luokalla oppilaat tutustuvat yhtenä päivänä koulun henkilöiden työhön. 8.luokalla ja 9.luokalla on viikon mittaiset työelämään tutustumisjaksot.

TET-jaksolla oppilas pääsee tutustumaan työelämään ja harjoittelemaan toimimista aikuisten työyhteisössä. Tavoitteena on myös oppilaan työnhakuvalmiuksien ja työelämätaitojen kehittyminen sekä omien vahvuuksien kartoittaminen. Oppilasta kannustetaan hakemaan TET-paikkansa itse. Opettajat vahvistavat yhteistyötä yrityksiin vierailemalla tai soittamalla oppilaan TET-paikkoihin. Eri alojen edustajien vierailut koululla ja oppilaiden vierailut työpaikoilla lisäävät oppilaiden työelämätuntemusta.

6. Ohjauksen verkostot

Sysmän kunnan perusopetuksessa ohjausta toteutetaan laajana yhteistyönä. Oppilaan oma osallisuus on aina ohjauksen keskiössä oppilaan omien tarpeiden ja taitojen mukaisesti. Ohjausta tehdään yhteistyössä koulun ulkopuolisten asiantuntijoiden kanssa tarpeen mukaan.

Kuvio 1 Oppijoiden ohjaustahot holistisen ohjausmallin mukaan (mukaellen Van Esbroeck & Watt, 1998)

7. Oppilaanohjauksen toteutumisen arviointi

Ohjauksen tavoitteena on, että oppilas on motivoitunut siirtymään seuraavalle vuosiluokalle ja suorittamaan oppivelvollisuutensa. Yläluokkien ohjauksen tavoitteena on, että oppilas on motivoitunut hakemaan jatko-opintoihin sekä on sitoutunut aloittamaan ja jatkamaan opintojaan valitsemassaan koulutuksessa. Tavoitteena on, että jokaisella oppilaalla on jatkokoulutuspaikka. Tämä varmistetaan kesällä koulutusvalintojen valmistuttua sekä lukukauden alettua huoltajien kanssa tehtävällä yhteistyöllä.

Ohjaussuunnitelmaa ohjaavat asiakirjat:

Hyvän ohjauksen kriteerit. Opetushallitus, 2014.

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014. Opetushallitus

Perusopetuslaki 11a§ voimassa 1.8.2021 alkaen: Oikeus tehostettuun oppilaanohjaukseen vuosiluokilla 8 ja 9.

Oppivelvollisuuslaki 1§ voimassa 1.1.2021 alkaen.

Sysmän kunnan opiskeluhuoltosuunnitelma. Sysmän kunta, 2017.